

ОБҐРУНТУВАННЯ СКЛАДУ ТА АНАЛІЗ РОСЛИННОГО ЗБОРУ ВІДХАРКУВАЛЬНОЇ ДІЇ

Євдокімова О.Д., Комісаренко М.А., Ільїна Т.В., Кошовий О.М.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Кашель є однією з найбільш поширених скарг та симптомів. В більшості випадків кашель пов'язаний з гострими респіраторними інфекціями. Основним патогенетичним механізмом, який призводить до порушення прохідності дихальних шляхів та спричиняє кашель є утворення в'язкого мокротиння. Для його розрідження і виведення використовуються відхаркувальні лікарські засоби, що сприяють очищенню трахеобронхіального дерева від скупчення слизу. Тому, актуальною проблемою є створення нових ефективних багатокомпонентних лікарських препаратів рослинного походження з відхаркувальною дією та розробка методів контролю якості препаратів, використовуючи новітні методи якісного та кількісного аналізу.

Мета дослідження. Обґрунтувати склад та провести аналіз рослинного збору з відхаркувальною дією для використання при захворюваннях органів дихальної системи.

Методи дослідження. Для досліджень використовували морфолого-анатомічні, органолептичні та мікроскопічні методи (опис та ідентифікацію рослин, що проявляють відхаркувальну дію), фізичні, фізико-хімічні, хімічні (ідентифікація та кількісне визначення БАР в об'єктах дослідження), статистичні (обробка результатів досліджень за критерієм Стьюдента) [1, 2].

Основні результати. Запропоновано та теоретично обґрунтовано склад рослинного збору з відхаркувальною дією. До складу збору включено трави подорожнику великого, деревію звичайного та пагони малини звичайної.

В результаті фітохімічного аналізу фітозбору встановлено наявність флавоноїдів, окислювальних поліфенолів, дубильних речовин, полісахаридів, органічних кислот та встановлено їх кількісний вміст [1, 2]. Кількісний вміст дубильних речовин у досліджуваному фітозборі становив $3,81 \pm 0,05$ %, флавоноїдів $0,34 \pm 0,03$ %, суми поліфенолів – $4,12 \pm 0,04$ %, окислювальних фенолів – $2,83 \pm 0,04$ %, органічних кислот – $2,71 \pm 0,05$ %, аскорбінової кислоти – $0,55 \pm 0,02$ %. Визначено кількісний вміст полісахаридів у новому відхаркувальному зборі, який становив, полісахаридів – $4,13 \pm 0,02$ %, пектинових речовин – $2,29 \pm 0,05$ %, геміцелюлози – $5,43 \pm 0,04$ %. На основі цих досліджень запропоновані методи стандартизації рослинного збору.

Висновки. Здійснено розробку та стандартизацію лікувально-профілактичного фітозбору з відхаркувальною дією.

Список літератури

1. Кошовий, О. М. (2012). Фенольний склад деяких представників підроду *Sclarea* роду *Salvia*. Актуальні питання фармацевтичної і медичної науки та практики. 3, С. 11–14.
2. Starchenko, G., Hrytsyk, A., Raal, A., Koshovyi, O. (2020). Phytochemical profile and pharmacological activities of water and hydroethanolic dry extracts of *Calluna vulgaris* (L.) Hull. herb. Plants, 9, 751; doi:10.3390/plants9060751.